

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120205949
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5120205949.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov Mgr. Andreja Kekelyho a JUDr. Martiny Mochnáčovej, v právnej veci navrhovateľky: Ing. Q. J., XX.XX.XXXX, bytom K. XX/XX, XXX XX J., zastúpenej JUDr. Lukášom Bútorom, advokátom, s miestom výkonu činnosti Z. E. XX, XXX XX J., proti povinným z výživného (odporcom): 1/ Ing. Z. J., PhD., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/X, XXX XX P., zastúpenej spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Jozef Plačko s.r.o., so sídlom Námestie Andreja Hlinku 29/34, 917 01 Považská Bystrica, IČO: 47 241 411, 2/ Z. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XX, XXX XX J., 3/ Mgr. V. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, XXX XX Z. Z., zastúpenému spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Milan Chovanec s.r.o., so sídlom Vojtecha Tvrdeho 17, 010 01 Žilina, IČO: 36 436 640, o výživné na invalidnú matku, o odvolaní odporkyne v rade 1/ proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č.k. 17Pc/9/2020-107 zo dňa 18. marca 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Žilina č.k. 17Pc/9/2020-107 zo dňa 18. marca 2021 v časti vo výroku II., ktorým súd nepriznal osobe povinnej výživou 1/, t.j. odporkyňi v rade 1/ nárok na náhradu trov konania, z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Vo zvyšnej časti (t.j. vo výroku I. a vo výroku II. v časti týkajúcej sa nepriznania nároku na náhradu trov konania žalobkyňi a žalovaným v rade 2/ a 3/ zostáva uznesenie Okresného súdu Žilina č.k. 17Pc/9/2020-107 zo dňa 18. marca 2021 n e d o t k n u t é .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil (výrok I.). O trovách konania okresný súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok II.).
2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že vzhľadom na dispozičný procesný úkon navrhovateľky, ktorým zobrala návrh na začatie konania späť celkom a s prihliadnutím na skutočnosť, že povinní z výživného v rade 1/ a 3/ vyjadrili svoj súhlas so späťvzatím návrhu podaniami doručenými súdu dňa 15.02.2021 a 17.02.2021 a súčasne povinný z výživného v rade 2/ na výzvu súdu zo dňa 10.02.2021, aby vyjadril svoj prípadný nesúhlas so späťvzatím návrhu s doložkou podľa § 157 ods. 2 CSP nijakým spôsobom nereagoval a teda jeho súhlas sa predpokladá, konajúci súd pri aplikácii ust. § 29 ods. 1 a 3 CMP rozhodol o zastavení konania.
3. Rozhodnutie o trovách konania prvoinštančný súd odôvodnil tak, že citoval ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, v spojitosti s § 58 CMP, podľa ktorého o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
4. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie osoba povinná výživou 1/, t.j. odporkyňa v rade 1/, a to proti jeho výroku II., ktorá sa domáhala, aby súd prvej inštancie autoremedúrou podľa § 376 CSP odvolaním napadnuté rozhodnutie o nepriznaní trov konania odporkyňi v rade 1/ zrušil a jej odvolaniu vyhovel tak, že jej prizná náhradu trov konania a v prípade, že okresný súd neuskutoční

autoremedúru, odvolateľka navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti napadnutej odvolaním zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Odvolateľka uviedla, že podľa jej názoru konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. d), f), g) a h) CSP). Zároveň akcentovala, že konajúci súd nekriticky prevzal neodôvodnený návrh navrhovateľky a bez náležitého odôvodnenia rozhodol o trovách konania. Takýto prístup však nie je spravodlivý s ohľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu. Už samotnému k podaniu návrhu na začatie konania nedošlo dôvodne a v žiadnom prípade so záujmom o súdnu ochranu navrhovateľky, ale len s cieľom poškodiť odporkyňa v rade 1/. Podľa názoru odvolateľky zo strany navrhovateľky už od začiatku išlo o zjavné zneužitie práva, ktoré podľa čl. 5 CSP nepožíva právnu ochranu. Uviedla, že navrhovateľka voči nej vedie ešte ďalšie dva civilné spory, a to na základe žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia v konaní Okresného súdu Žilina sp.zn. 4C/35/2019 a tiež na označenom súde pod sp.zn. 46C/61/2020 je odporkyňa v rade 1/ žalovaná o súdnu ochranu práva navrhovateľky na bývanie. Obidva nároky uplatnené v týchto sporových konaniach odporkyňa v rade 1/ popiera. Do spisania tohto opravného prostriedku vyvolala navrhovateľka proti odporkyňi v rade 1/ viacero trestných konaní (ČVS: ORP-361/1-VYS-ZA-2019, ČVS: ORP-574/3-VYS-ZA-2019, ČVS: ORP-1127/1-VYS-ZA-2019, ČVS: ORP-1279/1-VYS-ZA-2019, ČVS: ORP-123/1-VYS-ZA-2020, ČVS: ORP-873/ZZ-ZA-2020, ČVS: ORP-882/2-VYS-ZA-2020, ČVS: ORP-964/ZZ-ZA-2020, ČVS: ORP-1168/3-VYS-ZA-2020, ČVS: ORP-1354/ZZ-ZA-2020, ČVS: ORP-203/ZZ-ZA-2021 a ďalšie). Žiadne z týchto konaní neskončilo inak ako zastavením, príp. odmietnutím. V jednom prípade (ČVS: ORP-361/1-VYS-ZA-2019) bolo trestné konanie zastavené odstúpením na priestupkové konanie Okresného úradu Žilina sp.zn. OÚ-ZA-OVVS2-2020/024208/676/TRP, ktoré však tiež skončilo jeho zastavením. V žiadnom z označených konaní sa nepreukázala vina odporkyne v rade 1/. Navrhovateľka úspešne neskončila proti odporkyňi v rade 1/ ani žiadne civilné sporové konanie. V súvislosti so zastavením konania vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 17Pc/9/2020 a jeho výrokom II. o nepriznaní nároku na náhradu trov konania, je preto na mieste zaoberať sa dôvodmi na takéto konanie navrhovateľky vo vzťahu k odporkyňi v rade 1/ s poukazom na ust. § 55 CMP. V najdôležitejšom a najťažšom trestnoprávnom konaní ČVS: ORP-361/1-VYS-ZA-2019, v ktorom bola odporkyňa v rade 1/ dokonca na päť mesiacov vzatá do väzby, boli vyšetrovateľom zabezpečené aj dva znalecké posudky na odporkyňu v rade 1/ a jeden znalecký posudok na navrhovateľku. Vyplyva z nich, že chronické simulovanie pozície poškodenej je životnou filozofiou navrhovateľky. Opodstatnenosť a pravdivosť každého trestného oznámenia, ako aj čiastkového oznámenia v každom trestnom aj civilnom konaní navrhovateľky, bola vždy dôsledne preverovaná, no vždy s negatívnym výsledkom. Po skončení väzby odporkyne v 1/ rade začala navrhovateľka nevhodným spôsobom kontaktovať svedkov v dôsledku skutočnosti, že všetci svedčili v prospech odporkyne v rade 1/. Na tých, na ktorých si trúfla, začala podávať trestné oznámenie pre ich údajnú krivú výpoveď, v jednom prípade aj pre údajné vyvíjanie teroru cez sociálne siete voči spoločným známym a svedkom v trestnom konaní (sp.zn. ČVS: ORP-1127/1-VYS-ZA-2019) a množstvo iných, podľa nej protiprávnych alebo až trestnoprávnych skutočností. Okrem toho stoja za pozornosť aj sťažnosti adresované Slovenskej advokátskej komore zo dňa 05.09.2019, 23.10.2019, 30.10.2019 a 20.01.2020 proti obhajcovi odporkyne v rade 1/, ktoré boli všetky vyhodnotené ako neopodstatnené. Jedná sa o širší kontext konania navrhovateľky, ktorý však umožňuje lepšie pochopiť mieru jej spoločensky škodlivého správania, z ktorého nie je žiadny dôvod vyňať ani aktuálne prejednávanú vec Okresného súdu Žilina sp.zn. 17Pc/9/2020 úsudkom, že nepriznanie náhrady trov konania je spravodlivý postup s ohľadom na okolnosti prípadu (neaplikovaním § 55 CMP). Aj toto konanie je totiž zo strany navrhovateľky iba produktom jej rozhodovacích procesov, ktorými formalizovala svoje extrémne negatívne správanie voči svojej dcére - odporkyňi v rade 1/. Ide o zjavné zneužitie práva v článku 5 CSP a v žiadnom prípade sa nejedná o realizovanie súdnej ochrany, príp. ústavou garantovaného základného ľudského práva na spravodlivý súdny proces. V kontexte vyššie uvedených skutočností sa odvolateľka domnieva, že inak vyznievajú tvrdenia navrhovateľky v návrhu na zastavenie konania, že „kvôli svojmu zdravotnému stavu a psychickej náročnosti tohto sporu nemá silu pokračovať v tomto konaní a preto napriek skutočnosti, že svoj návrh považuje za dôvodný, berie návrh na začatie konania o určenie vyživovacej povinnosti v celom rozsahu späť“. Už samotné podanie návrhu na začatie konania totiž nereflektovalo, resp. priamo popieralo skutkové okolnosti, známe navrhovateľke už pred jeho podaním. Po podaní návrhu vstúpil do konania splnomocnený zástupca navrhovateľky - advokát, ktorý sa so skutkovým stavom riadne oboznámil a ktorý už vtedy vedel z neho vyvodit'

právny záver o ďalšom priebehu konania, resp. neúspešnosti návrhu v prípade vykonávania dôkazov v tomto konaní. Advokátovi tiež muselo byť zrejmé, že prípadné priznanie výživného navrhovateľke by bolo v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 75 ods. 2 Zákona o rodinne. Napriek tomu však opakovaním podával v tejto veci vyjadrenia, ktorými sledoval vyhovie návrhu, pričom takto konal dokonca jeden deň pred späťvzatím návrhu. V elektronickom súdnom spise sa pred späťvzatím návrhu zo dňa 04.02.2021 nachádza podanie zo dňa 03.02.2021 označené ako replika. Odporkyňa v rade 1/ sa oboznámila s návrhom na začatie konania až po vstupe advokáta navrhovateľky do konania. Pokiaľ sa odporkyňa v rade 1/ neoboznámila s návrhom na začatie konania, navrhovateľka mala možnosť na korekciu, resp. zastavenie jej procesného úroku, vrátane späťvzatia návrhu, čo však ani po poučení ňou splnomocneným advokátom neučinila. Odporkyňa v rade 1/ pod hrozbou straty možnosti uplatniť dôkazy, v dôsledku sudcovskej koncentrácie, musela preto argumentáciou, predkladaním a navrhovaním dôkazov uskutočňovať prostriedky procesnej obrany, ktoré realizovala prostredníctvom splnomocneného advokáta. Vzhľadom na dlhodobu pretrvávajúce extrémne negatívne a nebezpečné aktivity navrhovateľky vo vzťahu k odporkyňi v rade, táto nemohla podceňovať ani aktuálne súdne konanie, s čím jej vznikli reálne výdavky spojené s úkonmi právnej služby. Pokiaľ ide o právnu stránku rozhodovania o priznaní trov, napriek zásade „iura novit curia“, odporkyňa v rade 1/ navrhuje postup podľa § 55 CMP, nakoľko s ohľadom na okolnosti prípadu je spravodlivý jedine postup, kedy bude mať právo na náhradu trov konania. V posudzovanom prípade má nepriznanie trov explicitný sekundárny následok vo forme faktického finančného sankcionovania odporkyne v rade 1/ (za reálne výdavky na úkony služby právnej pomoci), k čomu pristupuje i systematické a kontinuálne zhoršovanie jej zdravotného stavu pri každom ďalšom obdobnom konaní navrhovateľky.

6. Navrhovateľka vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhla uznesenie okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť.

7. V celom rozsahu sa stotožnila s postupom konajúceho súdu a aplikáciou ust. § 52 CMP, v konaniach vedených podľa Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Táto generálna klauzula je veľmi dôležitá vzhľadom na okruh vecí, ktoré sú prejednávané v režime CMP a rovnako z dôvodu prítomnosti verejného záujmu. Práve táto zásada výrazne umožňuje v konaniach, v ktorých má štát verejný záujem, aby boli zvlášť chránené, prístup súdu spravodlivosti ľuďom, ktorí by inak pre obavu z vysokých súdnych trov svoje oprávnené záujmy nikdy nebránili. Navrhovateľka podala návrh na určenie výživného z dôvodu, že už nevidela inú možnosť ako zabezpečovať svoje základné životné potreby a je presvedčená, že existuje morálna povinnosť jej detí, aby jej pomohli, keď potrebuje pomoc, tak ako sa ona starala o svoje deti, keď boli na to odkázané. Osobitne sa navrhovateľka cíti ukrivdená od odporkyne v rade 1/, ktorá získala na jej úkor nehnuteľnosť, ktorú užívala ako svoje bývanie a z ktorej bola nútená sa vysťahovať. Navštívila preto Centrum právnej pomoci, aby jej priznalo právnu pomoc v tomto konaní. Pre navrhovateľku bolo ponižujúce už pri podaní návrhu žiadať výživné od svojich detí, čo malo to negatívne účinky na jej zdravotný stav. Po prečítaní vyjadrení k návrhu od svojich detí však už nemala sil v tomto konaní pokračovať. Preto sa po krátkom vyjadrení k tvrdeniam odporcov rozhodla zobrať svoj návrh na určenie výživného späť. Tento úkon urobila výlučne z obavy o svoje zdravie. Zároveň navrhovateľka poprela tvrdenia odporkyne v rade 1/, že zámerom podania žaloby bolo poškodiť odporkyňu v rade 1/ alebo, že by z jej strany išlo o zneužitie práva. Súčasne navrhovateľka potvrdila, že medzi ňou a odporkyňou v rade 1/ sú napäté vzťahy. Trestné oznámenia bola nútená podať dôvodne, aby tak chránila svoj život a majetok. Skutkové okolnosti v prejednáwanej veci preto nijakým spôsobom neodôvodňujú postup súdu podľa § 55 CMP.

8. Ďalšie podania účastníkov v rámci odvolacieho konania neboli produkované.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu podľa § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario toto rozhodnutie v časti výroku II. presne špecifikovanej vo výrokovej časti tohto rozhodnutia v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) zrušil a podľa § 391 ods. 1 vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Primárne odvolací súd poukazuje na ust. § 2 ods. 2 CMP z ktorého vyplýva, že na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak. Odvolací súd preto prispôbil svoju terminológiu v tomto rozhodnutí označenému ustanoveniu zákona.

11. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a

skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napr. Nálezy Ústavného súdu SR III.ÚS 209/04, IV.ÚS 115/03). Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej judikatúry vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

12. Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

13. Z ust. § 236 CSP vyplýva, že v písomnom vyhodnotení uznesenia sa uvedie označenie súdu, ktorý ho vydal, označenie strán a ich zástupcu, označenie prejednávaného sporu, výrok, stručné odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia.

14. Z obsahu spisového materiálu v prejednáwanej veci vyplýva, že došlo zo strany odporkyne v rade 1/ došlo k procesnému uplatneniu a vyčísleniu trov konania v podaní zo dňa 17.02.2021, v ktorom zároveň vyjadrila svoj súhlas so späťvzatím návrhu. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia však absentujú akékoľvek úvahy okresného súdu o tom, ako sa vyporiadal s týmto jej procesným návrhom odporkyne v rade 1/ a prečo ho vyhodnotil tak, že napokon o trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP. Okresný súd na argumentáciu odporkyne v rade 1/ nereagoval a nezaujal k nej adekvátne stanovisko, vychádzajúce zo zistení vyplývajúcich z obsahu spisového materiálu. Bolo tomu tak aj v prípade nároku na náhradu trov konania uplatneného odporcom v rade 3/, ktorý však nepodal voči napadnutému uzneseniu odvolanie a preto vo vzťahu k nemu uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

15. V posudzovanom prípade sa teda porušenie práva účastníkov konania na spravodlivý proces prejavilo v nedostatku riadneho, resp. absencii odôvodnenia rozhodnutia o trovách konania. Obligatornou súčasťou výroku rozsudku je aj osobitný výrok o nároku na náhradu trov konania. O tomto nároku rozhodne súd v mimosporovom konaní na návrh (§ 58 CMP). Porušením práva na spravodlivý proces je aj stav, keď v hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, eventuálne - alebo tým skôr - pokiaľ boli účastníkmi konania namietané, no napriek tomu konajúci súd náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil bez toho, že by dostatočným spôsobom odôvodnil ich bezvýznamnosť či irelevantnosť (pozri napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 102/2017). Pokiaľ takto súd prvej inštancie postupoval v prejednáwanej veci, dopustil sa svojvôle zakázanej preň v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a založil tým nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a v dôsledku toho i jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody tohto-ktorého rozhodnutia, nastávajú obdobné následky ako tie, ktoré vedú k nezákonnosti a hlavne nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež so zásadami spravodlivého procesu; len náležité, t.j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce preň z čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (I. ÚS 33/2012). Nesprávny postup súdu prvej inštancie v takomto rozsahu by nemal naprávať odvolací súd, ktorý je spravidla určený na to, aby náležite vykladal a aplikoval právo v opravných konaniach. Účelom fungovania opravného súdu je na kvalitatívne vyššej úrovni, na základe opravných prostriedkov preskúmať, či sa na súde prvej inštancie dosiahol účel Civilného mimosporového konania vyjadrený v článkoch 1, 4 a 6 CMP v spojitosti s čl. 46 a nasl. Ústavy SR, a nie nahrádzať podstatné pochybenia v postupe prvoinštančného súdu.

16. Zároveň odvolací súd vo všeobecnosti dodáva, že generálna klauzula formulovaná v § 52 CMP vychádza z predpokladu, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Touto formuláciou sa okrem iného zdôrazňuje výnimočnosť uplatňovania nároku na náhradu trov konania v prípadoch, ak to zákon výslovne pripúšťa. Ustanovenie § 55 CMP však predstavuje prelomenie generálnej klauzuly. Ak súd vyhodnotí, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, môže priznať nárok na náhradu trov konania v akomkoľvek konaní podľa Civilného mimosporového poriadku, a to nielen v konaniach vymedzených v § 53 CMP. Predmetné ustanovenie obdobne ako § 55 CMP predstavuje tzv. materiálny korektív. Vzhľadom na vyššie uvedené atribúty možno konštatovať, že aplikácia ust. § 55 CMP predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla, a

preto musí byť takáto výnimka náležite odôvodnená. V porovnaní s ust. § 53 CMP rozhodujúcim kritériom pre priznanie nároku na náhradu trov konania nie je úspech v konaní. Rovnako v možnosti priznania nároku na náhradu trov konania je tu rozšírená nielen na účastníkov konania, ale aj na iné subjekty. Predpoklad, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, musí súd vyhodnotiť z úradnej moci, za predpokladu, že si účastník konania alebo iná osoba uplatnila nárok na náhradu trov konania a nejde o konania vymenované v § 53 CMP, t.j. o konanie vo veciach určenia rodičovstva a o konanie vo veciach notárskych úschov. Zároveň je potrebné dodať, že ak došlo k uplatneniu nároku na náhradu trov konania niektorým z účastníkov a súd vyhodnotí, že sú tu okolnosti, s ohľadom na ktoré je spravodlivé náhradu trov konania priznať, umožniť účastníkovi, ktorý má byť zviazaný na náhradu trov konania, na túto skutočnosť vopred upozorniť a dať mu priestor na predstavenie príp. opačných argumentov (k tomu pozri napr. rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II.ÚS 828/2006). Pri hodnotení kritéria, že je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, by nemal súd ako jediné kritérium zohľadňovať osobné a majetkové pomery účastníkov. Relevantné by mali byť práve okolnosti prejednávanej veci. Tu je však potrebné odlišiť prípadné jednorazové obštrukcie, ktoré vznikli zavineným konaním niektorého z účastníkov, kde je potrebné aplikovať ust. § 54 CMP. Okolnosti, keď je možné nárok na náhradu trov konania priznať, môže zakladať napr. v konaní podľa CMP začatom na návrh, ak zo strany navrhovateľa ide o šikanózný návrh, a druhá strana/účastník sa k návrhu na začatie konania vyjadrí, s návrhom nesúhlasí a následne navrhovateľ uvedie, že netrvá na prejednávaní veci, návrh zoberie späť a súlade s § 29 CMP dôjde k zastaveniu konania. Súd tiež pri aplikácii predmetného ustanovenia môže vyhodnocovať, ktorý z účastníkov spôsobil, že konanie muselo prebehnúť.

17. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu v časti výroku II. o trovách konania, týkajúci sa nepriznania nároku na náhradu trov konania odporkyňi v rade 1/, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie o nové rozhodnutie.

18. V ďalšom konaní okresný súd opätovne rozhodne o trovách konania s tým, že je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu uvedeným vyššie (§ 391 ods. 2 a § 2 ods. 1 CMP). Po zhodnotení okolností prejednávanej veci, s uvedením príslušnej aplikovanej právnej normy, riadne a presvedčivo odôvodní svoje rozhodnutie o trovách konania vo vzťahu k nároku na ich náhradu uplatnenému a vyčíslenému odporkyňou v rade 1/ s náležitosťami podľa § 236 CSP s použitím § 2 ods. 1 CMP, pričom sa vysporiada s tvrdeniami odporkyne v rade 1 uvedenej v jej podaní - zo dňa 17.02.2021 (č.l. 99 až 100 spisu) a tiež s jej argumentáciou prezentovanou v jej opravnom prostriedku zo dňa 24.03.2021 (č.l. 116 až 117 spisu). Súd prvej inštancie je pritom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu prezentovaným v tomto rozhodnutí (§ 391 ods. 2 CSP).

19. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

20. Vo zvyšnej časti (t.j. vo výroku I. a tiež vo výroku II. v časti týkajúcej sa nepriznania nároku na náhradu trov konania žalobkyňi a žalovaným v rade 2/ a 3/) zostalo uznesenie okresného súdu nedotknuté týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

21. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 77 CMP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti / Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).